

UNA CRISI GENERAL CENTRALITZADORA

Banc de València, no tan valencià

La crisi bancària espanyola ha abocat les entitats mitjanes i petites a un procés de concentració tecnocràtica i de centralització on han eixit perdent totes les iniciatives «perifèriques». El Banc de València n'ha estat el darrer exemple.

Francesc Cabana

Segons José Vicente Royo Cerdá, nou conseller del Banc de València, triat en la darrera junta general d'accionistes de l'entitat, «el Banc de València és el banc valencià per excel·lència, un banc valencià per autonomies». El nou conseller, però, comentava tot seguit que un industrial com ell, vinculat al negoci exportador, havia acceptat el càrrec després de parlar amb Alfonso Escámez, president del Banc Central.

Tot això, després d'un procés de «sanejament» que ha configurat el Banc de València com a filial del Central. Totes les declaracions d'autonomia, doncs, s'oposen a un procés de sucursalització que ja ha estat estructurat.

El Banc de València nasqué amb el segle, l'any 1900. Però sota una mateixa realitat jurídica, s'han succeït etapes ben diverses. Fins el 1927 era un banc en mans d'un financer asturià, allunyat de la realitat valenciana, i amb poca empenta. El 1927 es produí allò que Clementina Ródenas en diu la «valencianització» del banc, en fer-se'n càrrec homes com Villalonga, Noguera, Casanova i Mayans.

Després de la guerra civil —1942—, l'equip Villalonga-Noguera-Reig prengué posicions en el Banc Central, un banc en mala situació financera, que havia estat a punt de fer companyia al Banc de Catalunya en la seva suspensió de pagaments, durant la República. S'inicià aleshores una etapa llarga en la qual els homes del Banc de València manaven en el Banc Central. Però la força de les institu-

Banc de València, una empresa filial del Central.

1984) en comentar els problemes de l'entitat financera. Ara ja és afirmació allò que aleshores era interrogació.

Formalment, l'operació financera aprovada per la Junta d'Accionistes del Banc de València, el passat mes de març, conté dos punts fonamentals.

D'una banda, es dobla el capital, que era molt baix —2.510 milions de pessetes—. Els 15.000 accionistes del banc tenen dret preferent de subscripció, inclòs el Banc Central, que és el primer accionista. L'advertència feta d'uns quants anys sense dividendes reduirà l'interès de l'estalvi privat. És per això que el Banc Central cobrirà les accions no subscriïdes, en una segona ronda.

De l'altra, el Banc Central, novament, garanteix uns beneficis anuals de 1.500 milions de pessetes, que es destinaran a cobrir el fons d'insolvències del Banc de València. Caldrà sis anys, com a màxim, per sanejar la si-

**Centre
Carles Salvador**

**CURSOS PER
CORRESPONDÈNCIA**

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curs d'Iniciació (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Economia del País Valencià.
- Geografia i Història del País Valencià.

**Matrícula oberta tot l'any,
tret del mes d'agost. Per a més
informació, adreceu-vos al
Centre Carles Salvador
Moratín, 15, 8a. 46002-València**

som a la
**FIRA
DEL
LLIBRE**
a la caseta
núm. 57 i 58
amb una bona
selecció de
novetats i un bon
assortit
de
llibres
en català

tuació patrimonial, de manera que és fàcil entendre que les pèrdues totals poden ser de l'ordre dels 9.000 milions de pessetes. Una vegada cobertes aquestes pèrdues, el Banc de València entrarà en una etapa de normalitat.

La solució ha estat original, gràcies a la presència i a la insistència del Banc Central. El vice-president del Banc de València manifestà que s'havien lliurat dures batalles, per impedir l'absorció del banc i per realitzar una operació «acordi» —reducció del capital social—. Tenint en compte els antecedents, queda ben clar la duresa de les batalles i el fet que el Banc Central ha jugat fort.

L'originalitat de la solució està, més que en les garanties del Banc Central, a haver evitat la pèrdua del capital actual, format per 2.510 milions de capital i 5.569 milions de reserves. La Llei d'Anònimes diu que, quan hi ha compromès més de la meitat del capital social, cal reduir aquest per la part que calgui. És el que s'ha produït en tota una colla de bancs en situacions similars. Els accionistes del Banc de València n'han sortit guanyant. Els fallits es consideraran només oficialment fallits quan s'hagin fet les provisions d'insolvència: 1.500 milions a l'any. També és possible que part dels considerats fallits siguin diners recuperables, i això facilitarà el sanejament del banc.

El paper del Banc Central deu haver estat decisiu a l'hora d'obtenir aquest privilegi, que li dona una imatge extraordinàriament bona de cara als accionistes privats. Però és evident que aquestes dures batalles i aquestes garanties financeres només es lliuren i es donen a canvi d'un control total del banc. Per confirmar-ho, les explicacions a la Junta foren donades pel vice-president, germà del president del Banc Central, i no pel president del Banc de València.

Els quatre bancs valencians —Banc de València, Exportació, Alacant i Promobanc— han patit les conseqüències de la crisi. I és com a conseqüència de la crisi bancària que ha canviat fonamentalment el panorama bancari de l'Estat espanyol.

Oficialment, la crisi ha afectat uns seixanta-cinc bancs, sobre el centenar existent fa deu anys. En realitat, la crisi ha afectat profundament la pràctica totalitat de la Banca espanyola. No es pot dir el 100 %, perquè seria una afirmació radical, i sempre hi ha excepcions, però és defensable dir que la major part de les entitats bancàries

espanyoles han tingut problemes greus, si es valoren els seus actius seguint els mateixos criteris i d'acord amb la conjuntura més baixa de l'economia espanyola —la de fa quatre o cinc anys—, amb ensorrada general del sector industrial i immobiliari.

Enfront d'aquesta crisi, es podien seguir diversos camins, però especialment dos. El primer consistia a atacar de front les situacions més greus i més insalvables, que corresponien sovint a casos evidents de mala administració i d'aprofitament personal d'alguns banquers, mentre es donava corda a totes aquelles altres institucions que tenien cara i ulls. El segon camí era aprofitar la situació per reorganitzar un sistema financer en el qual hi havia massa caps i massa barrets, segons els seus responsables.

Les autoritats monetàries espanyoles estan a favor de la concentració bancària. La modificació d'una legislació complexa, que distingeix encara entre bancs comercials, industrials i mixtos, no està al seu abast, ja que correspon al govern i al parlament. En canvi, la simplificació del sistema bancari era possible, a través de l'aprofitament d'una situació financera crítica. La tàctica era aleshores senzilla: el banc mitjà es menja el petit i el banc gran es menja el mitjà. Els bancs grans es mantenen, evidentment. Del que es tractava era de reduir a vuit o a deu, com a màxim, els interlocutors en representació de la banca privada, i facilitar així el compliment d'una política monetària.

Això ja s'ha aconseguit. Una altra cosa són els accidents que s'han produït durant el recorregut. És lògic que la crisi hagi afectat fonamentalment els bancs autòctons de les distintes nacionalitats, ja que aquesta era la banca petita i mitjana. Des de fa cinquanta anys, la gran banca estatal és representada per unes entitats que tenen a Madrid o l'estatge social o els serveis centrals. És prou sabut que aquest és el cas dels dos grans bancs bascos i del Banc de Santander. Ja no hi ha banca autòctona al País Valencià, com no n'hi ha al Principat. Les excepcions són mínimes, tot i considerar que el procés de concentració no és acabat, ni de bon tros.

Tot ha estat estructurat d'acord amb una solució tecnòcrata. I els tecnòcrates poden convertir-se en els principals enemics de les nacionalitats de l'estat i del mateix sistema d'autonomies. L'eficàcia en la gestió té preferència a unes reclamacions polítiques que no són compreses o no volen ser compreses. □